

ad § 2.

Til stk. 1. Det falder uden for rammerne af en kommunal styrelseslov at foretage en beskrivelse eller en nærmere afgrænsning af de opgaver, der skal løses af en kommune, eller af den virksomhed, som en kommune i øvrigt kan udøve, og med anvendelsen af udtrykket „kommunernes anliggender“ i denne paragraf og flere andre af lovens bestemmelser er der alene forudsat tilstedeværelsen af en vis kreds af kommunale anliggender.

Både landkommunalloven og købstadkommunalloven fastslår, at de kommunale anliggender styres af kommunalbestyrelsen, der har den besluttende og udøvende myndighed.

Efter købstadkommunalloven forudsættes myndigheden i kommunens anliggender dog i et vist omfang udøvet af særlige organer, nemlig borgmesteren, eventuelt magistraten, og de stående udvalg, jfr. købstadkommunallovens §§ 8, 9 og 10. Loven angiver ikke nærmere, hvad der skal forstås ved „den udøvende myndighed“. Den nærmere afgrænsning af begrebet må derfor først og fremmest søges negativt i de regler i købstadkommunalloven, der fastslår, at visse anliggender, navnlig bevillinger og valg m. v., er byrådsanliggender. En positiv beskrivelse af, hvad der henhører under den udøvende myndighed findes i de købstadkommunale styrelsesvedtægter, hvor der i overensstemmelse med købstadkommunallovens krav er optaget nærmere regler om borgmesterens og de stående udvalgs virksomhed.

Landkommunalloven benytter ikke udtrykket „udøvende myndighed“, men det fremgår af loven, navnlig §§ 5, 6, stk. 1 og 6, og § 10, stk. 3, at der også i den sognekommunale forvaltning er en udøvende myndighed med selvstændige pligter og selvstændigt ansvar, varetaget af sognerådsformanden, den valgte kasserer, kasse- og regnskabsudvalget og de øvrige stående udvalg. Visse anliggender, navnlig bevillinger og valg, er dog på samme måde som i købstæderne forbeholdt kommunalbestyrelsen. Grundtrækkene i den sognekommunale ordning er således den samme som i den købstadkommunale, og med den udformning, de sognekommunale styrelsesvedtægter efterhånden har fået, er der sket en yderligere tilnærmelse til det købstadkommunale system.

Med hensyn til den besluttende og udøvende myndighed i amtskommuner er den nugældende ordning med amtmanden som formand for amtsrådet fastsat i den kommunale valglovs § 37, stk. 1. Amtmandens beføjelser og pligter som formand er nærmere uddybet i landkommunalloven samt i den af indenrigsministeriet udarbejdede vejledende

amtskommunale normalvedtægt. Landkommunallovens § 23 bestemmer således, at nærmere bestemmelser om amtsrådets forretningsorden og om nedsettelse af stående udvalg til, alene eller i forening med formanden, på rådets vegne at afgøre visse sager, kan optages i styrelsesvedtægten, der skal godkendes af indenrigsministeren.

At også nærværende lovforslag indeholder forskrifter om ordningen af den udøvende myndighed i kommunen, betegner ikke nogen fravigelse af princippet om, at kommunalbestyrelsen styrer de kommunale anliggender. Dette princip er da også fastslået i § 2, stk. 1.

Under hensyn til, at styrelsesloven skal være gældende for samtlige kommuner, indføres fællesbetegnelsen „kommunalbestyrelsen“, der i det følgende vil blive anvendt som betegnelse for det organ, der styrer kommunens anliggender. Dette udtryk har i almindelighed været benyttet som særlig betegnelse for de kommunale råd i Frederiksberg, Gentofte og de øvrige omegnskommuner samt Marstal og de sønderjyske flækker, men udtrykket har dog også tidligere i lovgivningen været benyttet som fællesbetegnelse for byråd, sogneråd, amtsråd m. fl., jfr. f. eks. landkommunallovens regler om grænseændringer, den kommunale valglov, kommuneskatteloven, loven om boligbyggeri m. m.

Til stk. 2. Lokale forhold af geografisk, erhvervs-mæssig eller befolkningsmæssig karakter spiller en begrænset rolle for styrelsesvedtægternes indhold, hvilket også bekræftes derved, at de af indenrigsministeriet udarbejdede normalvedtægter umiddelbart har fundet anvendelse i kommuner af meget forskellig karakter. Medens der hidtil på grund af det forskellige lovgrundlag har været en række forskelle mellem de købstadkommunale og de sognekommunale vedtægter, vil en ny kommunal styrelseslov, fælles for alle kommuner, medføre at de grundlæggende principper for vedtægternes indhold bliver de samme.

Ved en retsnormering gennem styrelsesvedtægter fremfor i selve loven opnås smidighed i to relationer. Det vil for det første være muligt at foretage de af samfundsudviklingen og lovgivningen nødvendiggjorte ændringer i detailreglerne for kommunernes styrelse, uden at lovgivningsproceduren behøver at følges. For det andet vil der i et vist omfang kunne tages hensyn til individuelle ønsker fra den enkelte kommunalbestyrelses side.

Det væsentligste indhold af den vedtægtsgodkendende virksomhed er således en afvejelse af den enkelte kommunalbestyrelses individuelle ønsker over for interessen i at hævde de grundlæggende